

В ДОБРУ ПУТЬ, ВИПУСКНИК-77!

«Найщасливіший день — закінчення університету. Адже усе — і іспити, і заліки, і хвилювання, пов'язані з нелегким студентським життям, — усе це позаду...».

Цими словами випускника хімічного факультету Віктора Гійо (Народна Республіка Конго), мені й хотілося б розпочати свій короткий репортаж з свята випускника-77.

Великий актовий зал. Зал, де відбуваються усі великі університетські свята. Сьогодні він зібрав під своїми склепіннями людей, котрі через якийсь де-

сяток хвилин отримають з рук ректора свої дипломи з відзнакою.

Стихає музика. В президію підіймаються керівники університету, а також гості — віце-консул Республіки Куба в Одесі Віктор Моліна Морехон, консул ЧСРС в Одесі С. Лищинин.

Вітальне слово до випускників проголошує ректор університету професор В. В. Сердюк.

— Немає, — каже він, — в університеті важливіших подій, аніж набір і випуск студентів. Сьогодні ми проводимо у життєвий вирій 1800 своїх вихованців. 808 з них вчилися на

Репортаж у номер

денному відділенні, 278 — на вечірньому 1728 — на заочному.

Сьогоднішнє свято особливе тому, продовжує ректор, що в ювілейному для нашої країни році ми випускаємо рекордну кількість випускників, які отримують дипломи з відзнакою, їх — 76.

Не лише в Радянському Сою-

зі працюватимуть наші випускники. Дипломи Одеського університету поїдуть у 8 соціалістичних країн і країн, що розвиваються. Семеро студентів — іноземців вибороли право на дипломи з відзнакою.

В. В. Сердюк тепло здоровить усіх випускників з завершенням навчання в університеті, зичить їм не шукати в житті легких доріг, гордо нести високе звання випускника Одеського орденоносного університету.

Один за одним звертаються до випускників зі словами вітання декан філологічного факультету професор І. М. Дузь,

декан механіко-математичного факультету доцент М. Я. Тихоненко, консул ЧСРС в м. Одесі С. Лищинин.

Випускники Анатолій Алексєєв (історичний факультет) та Віктор Гійо (хімічний факультет) дякують рідному університету за науку, за усе те добре, що отримали вони і їхні друзі в його стінах.

Ректор університету професор В. В. Сердюк вручає «червоні» дипломи кращим випускникам. І в тих оплесках, які дарують їм присутні в залі, чується: «В добру путь, випускники-77!».

В. ГОМІН,
наш кор.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА

РІК ВИДАННЯ 43-й. № 23 (1277). 1 ЛИПНЯ 1977 р. ВИХОДИТЬ ЩОП'ЯТНИЦІ. Ціна 2 коп.

В ПАРТІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ
ФАКУЛЬТЕТІВ І ПІДРОЗДІЛІВ
ПРОЙШЛИ ПАРТІЙНІ ЗБОРИ,
НА ЯКИХ КОМУНІСТИ ОБГОВОРИЛИ
ПИТАННЯ ПРО ПРОЕКТ
КОНСТИТУЦІЇ СРСР І ЗАВДАННЯ
КОЛЕКТИВІВ, ЩО ВИТИКАЮТЬ
З ДОПОВІДІ ГЕНЕРАЛЬНОГО
СЕКРЕТАРЯ ЦК КПРС
Л. І. БРЕЖНЕВА І РІШЕНЬ
ТРАВНЕВОГО ПЛЕНУМУ
ЦК КПРС.

ЙДЕМО КУРСОМ ЛЕНІНСЬКИМ

КОМУНІСТИ ОБГОВОРЮЮТЬ ПРОЕКТ НОВОЇ РАДЯНСЬКОЇ КОНСТИТУЦІЇ

З доповіддю «Про проект Конституції СРСР і завдання колективу факультету, що випливають з доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС Л. І. Брежнєва на травневому (1977 року) Пленумі ЦК КПРС» виступила секретар партійного бюро факультету доцент Л. М. Чепурнова.

— Сьогодні на наших партійних зборах, — сказала вона, — ми обговорюємо основний закон нашого життя — проект нової Конституції СРСР, яка є підсумком 40-річного шляху радянського суспільства під мудрим керівництвом Комуністичної партії. Країна наша обговорює проект нової Конституції в знаменний рік — рік 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Пленум ЦК КПРС 24 травня заслухав і обговорив доповідь Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Конституційної комісії Л. І. Брежнєва «Про проект Конституції Союзу Радянських Соціалістичних Республік». Доповідь Л. І. Брежнєва є видатним документом, в якому чітко і переконливо обґрунтовано положення проекту нової Конституції СРСР, висунуто завдання партії у зв'язку з обговоренням і прийняттям проекту Конституції СРСР.

Сьогодні проект нової радянської Конституції широко обговорюється радянським народом. Обговорення проекту проходить в період, коли радянський народ під керівництвом Комуністичної партії веде напружену роботу по виконанню рішень XXV з'їзду КПРС, коли країна готується гідно зустріти 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Завдання, поставлені перед партійними організаціями травневим Пленумом ЦК КПРС, сприяють широкому розгортанню обговорення проекту Конституції, надають цьому об-

говоренню точну і ясну політичну спрямованість, дадуть змогу покращити політичні і економічні підсумки 1977 року — прийняття нової Конституції СРСР, року 60-річчя Великої Жовтня.

У зв'язку із винесенням на всенародне обговорення проекту Конституції СРСР великі і почесні завдання стоять перед нашою партійною організацією, перед нашим колективом. Ми повинні співставити ті завдання, які поставив XXV з'їзд КПРС, травневий (1977 р.) Пленум ЦК КПРС з тим, що зроблено комуністами нашого факультету, з тим, що належить зробити.

Далі доповідач розповідає про ту велику роботу, яку проводить парторганізація по мобілізації колективу на успішне виконання взятих на честь 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції соціалістичних зобов'язань, по виконанню рішень XXV з'їзду КПРС.

Колектив факультету за підсумками передтравневого соціалістичного змагання посів перше місце серед гуманітарних факультетів, успішність в зимову екзаменаційну сесію складала 96,6 процента. Чимало досягнень і в науковій роботі. Зовсім недавно успішно захистила докторську дисертацію доцент кафедри російської мови

Т. О. Туліна. 19 червня філологи всі як один вийшли на вибори до місцевих Рад. Доцент кафедри російської літератури нашого факультету В. О. Фабіанська знову обрана депутатом обласної Ради депутатів трудящих.

За період свого існування факультет підготував біля 20 тисяч спеціалістів високої кваліфікації. Серед них — письменники і вчителі, партійні керівники і журналісти, вчені. Філологічний факультет Одеського університету став одним з провідних у республіці центрів по підготовці літературознавців і лінгвістів. Нині вісім-

сот студентів отримують вищу освіту в його стінах. Своє знання їм передають 8 докторів наук і понад 40 доцентів.

Зроблено й досягнуто багато, але ще більш завдання стоять перед колективом сьогодні.

Усі викладачі факультету повинні в лекційних курсах, на семінарах і спецкурсах продумано використовувати матеріали травневого Пленуму ЦК КПРС і проекту нової Конституції СРСР, показувати досягнення нашого суспільства в цілому, трудящих республіки, області, міста, університету і факультету, переваги нашого радянського способу життя. Ця робота повинна стати першочерговою роботою партійних груп кафедр.

В лекціях для трудящих, під час днів науки, під час проходження практик і в дні канікул викладачі і студенти повинні розгорнути пропаганду проекту Конституції СРСР, матеріалів травневого Пленуму, Постанови ЦК КПРС «Про 60-у річницю Великої Жовтневої соціалістичної революції».

В ці дні, коли вся країна, весь радянський народ готуються своїм трудом гідно зустріти 60-річчя Великої Жовтня і прийняту нову Конституцію, колектив нашого факультету докладає усіх зусиль, щоб гідно виконати усі завдання, що стоять перед нами.

В обговоренні доповіді взяли участь 11 комуністів.

Всі вони у своїх виступах одностайно схвалили проект нової Конституції СРСР і рішення травневого Пленуму ЦК КПРС.

Говорячи про проект нової радянської Конституції, професор В. В. Фащенко зазначив, зокрема, що держава постійно піклується про зростання добробуту нашого студентства. Так, на навчання одного студента суспільство витрачає 5 тисяч карбованців. Проте право на освіту не завжди підкріплюється з боку студентів почуттям обов'язку добре вчитися. Тому виступаючий пропонує до статті 60 проекту Конституції внести такі доповнення (вони в дужках — ред.): «Обов'язок і справа честі кожного здатного до праці (та навчання) громадянина СРСР — сумлінна праця (і навчання) в обраній ним галузі суспільно-корисної діяльності (і освіти), суворе додержання трудової і виробничої дисципліни».

Про необхідність ще ширше пропагувати наш радянський спосіб життя, досягнень нашої Вітчизни говорили у своїх виступах комуністи доценти Є. І. Петряєва і М. М. Чистякова.

Доцент В. О. Фабіанська, депутат Одеської обласної Ради депутатів трудящих, зупинилася на тих широких правах, які надаються Конституцією народним обранцям, про ті відповідальні обов'язки, що лежать на депутатах. В. О. Фабіанська подякувала колектив за виявлене їй

(Продовження на 2-й стор.)

ЙДЕМО КУРСОМ ЛЕНІНСЬКИМ

(Продовження. Поч. на 1-й стор.)

довір'я і запевнила, що докладе усіх зусиль, щоб виправдати його.

Доценти І. П. Никифорчук і В. В. Козленко присвятили свої виступи питанням пропаганди рішень травневого Пленуму ЦК КПРС, проекту нової Конституції.

Доцент Ю. Ф. Касім закликав усіх шукати творчі шляхи для глибшого ознайомлення студентів з проектом нової Конституції.

Декан факультету професор І. М. Дузь зупинився на тих великих завданнях, які стоять перед факультетом у нинішньому році, говорячи про посилення вимогливості і почуття відповідальності як студентів, так і викладачів.

І. М. Дузь вносить пропозицію доповнити статтю 169-у словами про те, що на Державному прапорі повинен бути зображений силует В. І. Леніна.

На зборах також виступили доценти І. Є. Саєнко, Ф. П. Смагленко, А. А. Москаленко.

Ф. П. Смагленко вносить пропозицію внести до Конституції СРСР положення про Рад Старійшин Раді Союзу і Ради Національностей: принцип їх створення чи обрання, їх права і обов'язки.

Збори у своєму рішенні цілком і повністю схвалили проект Конституції СРСР, положення і висновки, що містяться в доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС Л. І. Брежнєва на травневому Пленумі ЦК КПРС і прийняли їх до керівництва і неухильного виконання. У постанові зборів накреслені шляхи дальшої активізації роботи колективу факультету по виконанню рішень XXV з'їзду КПРС, по гідній зустрічі 60-річчя Великого Жовтня.

ФІЗФАК

З величезним задоволенням і одностайністю зустріли студенти, викладачі і співробітники фізичного факультету рішення травневого (1977 р.) Пленуму ЦК КПРС, доповідь на ньому Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Конституційної комісії тов. Л. І. Брежнєва «Про проект Конституції Союзу Радянських Соціалістичних Республік» і опублікований для всенародного обговорення проект нової Конституції.

На своїх партійних зборах комуністи обговорили проект Конституції СРСР, завдання свого колективу, що випливають з доповіді Л. І. Брежнєва і рішень травневого Пленуму ЦК КПРС.

Секретар парторганізації фізичного факультету доцент М. П. Коваленко виступив з доповіддю.

Він зупинився на принципових питаннях, пов'язаних з прийняттям нової Конституції. Нашій соціалістичній Батьківщині, сказав він, всього 60 років, але за ці роки ми пройшли шлях, рівний сторіччям. Факт побудови розвинутого соціалістичного суспільства зафіксований нині в проекті нової Конституції. В ньому дана цілісна картина зрілого соціалізму, його політичної і економічної систем, його соціального розвитку і культури, його зовнішньої політики. Показані величезні завоювання всенародної соціалістичної демократії, широкі права і свободи громадян, а також їх обов'язки, національно-державний устрій Радянського Союзу, система органів влади і управління, інші важливі принципи, які у своїй єдності і складності становлять закон нашої радянської держави.

Докладно зупинившись на характеристиці проекту Основного закону, доповідач переходить до питань, пов'язаних з покращенням практичної діяльності колективу фізичного факультету і, зокрема, із завданнями щодо пропаганди і роз'яснення рішень травневого

(1977 р.) Пленуму ЦК КПРС, змісту і історичного значення проекту нової Конституції СРСР.

Доповідач висловив впевненість, що колектив фізичного факультету ще ширше розгорне соціалістичне змагання по гідній зустрічі 60-річчя Великого Жовтня, примножить свій вклад у велику справу комуністичного будівництва.

Почалося обговорення проекту Конституції. На трибуні інженер лабораторії ФОЕТ М. В. Урусов:

— Мене переповнює радість від того, що я живу у чудовий час, коли завдяки рішенням партії ми у цей ювілейний для нашої Батьківщини рік узаконюємо у себе і перед всім світом наші досягнення. Я брав участь в схваленні проекту Конституції 1936 року. Хочу відзначити як найголовніше, на мій погляд, те, що наша Конституція звала у закон боротьбу за мир на землі. Обговорення проекту Конституції зобов'язує всіх нас ще раз продумати, що і як нам робити, щоб покращити свою діяльність, докласти всіх сил для підвищення продуктивності праці, підвищення відповідальності кожного за доручену справу.

Як багато ми досягли! А який великий авторитет у нашої країни в світі! Я цілком схвалюю і всім серцем сприймаю проект нашого Основного закону.

— Опублікування проекту Конституції ставить перед кожною партійною організацією завдання по пропаганді її матеріалів, — сказав у своєму виступі старший науковий співробітник науково-дослідного інституту фізики М. Г. Фойгель. — Слід розробити плани, які дозволять провести всебічну роботу, приділити велику увагу цьому у стійній пресі, щоб довести до кожного рядки проекту. Обговорення його повинно вилитись в обговорення проблем, які стоять перед нами у справі виховання молодого покоління.

Слово бере професор Д. І. Поліщук. Він звернув увагу на те, що в статті 26-й говориться про те, що держава забезпечує планомірний розвиток науки і підготовку наукових кадрів, організує впровадження результатів наукових досліджень у народне господарство та інші сфери життя. Це положення сприятиме ще більшому і дальшому розвитку науки, перетворенню її у виробничу силу.

Далі він сказав, що колектив кафедри загальної фізики цього року видає методичні вказівки, які містять картки для контролю за роботою студентів. Підготували і посібник з практикуму, щоб зробити можливим освоєння за короткий час деяких курсів.

Колектив кафедри, сказав він, зробить все, щоб бути гідними тих накреслень, що містяться у проекті.

— Обговорення проекту Конституції СРСР, а потім прийняття її у нинішньому році 60-річного ювілею Великого Жовтня є глибоко символічним, — сказав у своєму виступі ректор університету професор В. В. Сердюк.

Він докладно зупинився на тих завданнях, які стоять перед колективом факультету і університету в цілому в галузі учбової, науково-дослідної роботи, капітального будівництва, кадрової політики.

Партійні збори фізичного факультету прийняли розгорнуте рішення, в якому одностайно схвалили проект Конституції СРСР, рішення травневого (1977 р.) Пленуму ЦК КПРС, по-

КОМУНІСТИ ОБГОВОРЮЮТЬ ПРОЕКТ НОВОЇ РАДЯНСЬКОЇ КОНСТИТУЦІЇ

ложення і висновки доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС Л. І. Брежнєва і прийняли їх до керівництва і неухильного виконання.

Обговорення проекту нової Конституції СРСР комуністами фізичного факультету послужить міцним стимулом дальшої активізації громадського життя, підвищення творчої активності колективу факультету у боротьбі за успішне виконання рішень XXV з'їзду КПРС, завдань десятої п'ятирічки, зобов'язань на честь 60-річчя Великого Жовтня.

ЮРФАК

На відкритих партійних зборах юридичного факультету комуністи заслухали і обговорили доповідь заступника декана доцента М. П. Орзіха «Про проект Конституції СРСР і завдання колективу юридичного факультету, що випливають з доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС тов. Л. І. Брежнєва і рішень травневого (1977 р.) Пленуму ЦК КПРС».

Він відзначив, що проект нової Конституції СРСР — значимий результат розвитку не тільки нашої держави, а й всієї співдружності соціалістичних країн. Відомо, що перші соціалістичні конституції були радянськими конституціями. На їх основі розвивалось конституційне будівництво у всіх соціалістичних країнах. Наша Конституція логічно та історично завершує цей важливий етап конституційного розвитку соціалізму прийняттям Основного закону зрілого соціалістичного суспільства. Цей розвиток характеризується діалектичною спадкоємністю, поступальним характером, безперервністю і перспективністю. В проекті збережені і розвинуті ленінські ідеї про Конституцію соціалістичного типу, збережені принципи положення нині діючої Конституції і конституційних актів 1918, 1924 рр. Але на відміну від перших радянських конституцій, нині діючої, а також конституцій інших соціалістичних країн проект, винесений на обговорення, — це перша Конституція зрілого соціалізму. І саме тому — у зв'язку з крупними принциповими змінами, як вказував Л. І. Брежнєв, що торкнулися всіх сторін суспільного життя, — виникла необхідність прийняття нової Конституції.

Для нас, юристів, сказав доповідач, Конституція — основа всієї нашої професійної діяльності. Тому на кафедрах, курсах, в групах слід провести широке обговорення проекту Конституції, активізувати творчу думку всього професорсько-викладацького складу, лаборантів, студентів, спрямувавши її на глибоке вивчення проекту, детальний її аналіз з марксистсько-ленінських позицій. Слід організувати обговорення таким чином, щоб кожний член нашого колективу мав можливість висловити свою думку по змісту Конституції, юридичному оформленню в представленому проекті завоювань розвинутого соціалізму.

Партбюро і деканат нашого факультету повинні організувати роз'яснення, вивчення матеріалів травневого Пленуму ЦК КПРС і проекту Конституції у гуртожитках, в період трудового літа, під час сільськогос-

подарських робіт. Слово учених і студентів юрфаку про рішення Пленуму і проект Конституції повинно повною мірою звучати у місті і області. Слід подумати і про організацію конференцій, студентських читань, циклів лекцій.

Одним з обов'язкових напрямків цієї роботи має бути розгортання наочної агітації, підготовки стендів, виставок, випусків стінних газет.

Зараз стоїть завдання органічно вести матеріали травневого Пленуму ЦК КПРС і проект нової Конституції в учбовий процес — лекції, консультації, семінарскі і практичні заняття. При підготовці учбово-методичної документації на 1977/78 учбовий рік матеріали травневого Пленуму ЦК повинні бути в центрі уваги деканату, кафедр.

Рішення травневого Пленуму ЦК КПРС, проект Конституції відобразяться ще на одній важливій стороні діяльності нашого колективу — науково-дослідній роботі викладачів, науково-дослідній роботі студентів. Комплексна проблема науково-дослідної роботи нашого факультету — «Особа у праві розвитку соціалістичного суспільства» знаходить в партійних документах більше обґрунтування, дає новий імпульс творчій думки професорсько-викладацького складу і студентів факультету.

Початок наступного учбового року буде відзначений двома історичними подіями — прийняттям нової Конституції СРСР і 60-річчям Великої Жовтневої соціалістичної революції. Виконання і перевиконання соціалістичних зобов'язань, прийнятих факультетом на 1977 рік і в зв'язку з 60-річчям Великого Жовтня — обов'язок нашого колективу.

Комуністи, які виступили в обговоренні доповіді, висловлюючи волю всієї партійної організації, цілком і повністю схвалили проект нової Конституції Радянського Союзу, рішення травневого Пленуму ЦК КПРС, положення і висновки доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС тов. Л. І. Брежнєва на Пленумі.

Завідувач кафедри державного і адміністративного права професор Л. М. Стрельцов у своєму виступі поділився враженнями від читання лекцій про проект нової Конституції в трудових колективах. Робітники, сказав він, дуже активно

цікавляться змістом проекту нової Конституції. Тому важливе місце в нашій роботі повинна займати лекційна пропаганда — ми повинні допомогти трудящим масам зрозуміти всю велич Основного закону нашого життя. Ширше треба залучати до цієї роботи і студентів.

Випускник 1977 року Б. Пережніак у своєму виступі торкнувся питання пропаганди проекту Конституції молодими спеціалістами на місцях своєї майбутньої роботи.

Доцент В. В. Сенюшкін розповів, що в екзаменаційні білети з суспільних дисциплін включені питання про проект нової Конституції. Основна маса студентів показує глибоке знання проекту.

Член партбюро студент II курсу С. Погребняк говорив про ті завдання, які стоять перед студентською лекторською групою факультету у справі пропаганди проекту Конституції. Від імені студентів, що мешкають в гуртожитку, він сказав, що вони висловлюють побажання зустрітись з викладачами-юристами чи то на лекції, чи то на вечорі запитань і відповідей.

Доцент А. С. Васильєв запропонував обговорити проект Конституції на раді факультету з тим, щоб юристи виробили пропозиції і направили їх в Конституційну комісію.

Секретар комітету комсомолу Ю. Немченко розповів про ті завдання, які стоять перед комсомольцями у справі пропаганди матеріалів травневого Пленуму ЦК і проекту Конституції СРСР. Він вніс пропозицію створити спеціальну лекторську групу з числа студентів, яка б могла виступати з лекціями перед населенням.

Слухач підготовчого відділення М. Кузнецов сказав, що вони готуються стати студентами юрфаку, проте спеціальних юридичних дисциплін ще не проходять. З'ясувати окремі моменти в проекті Конституції їм нікому. Виступаючий попросив в порядку допомоги прочитати лекції на підготовчому відділенні.

Декан факультету доцент Ю. С. Червоний зупинився на тих завданнях, які стоять сьогодні перед колективом юридичного факультету, висловив впевненість, що всі вони будуть з честю виконані.

Комуністи юридичного факультету прийняли рішення, в якому одностайно схвалили проект Конституції, рішення травневого Пленуму ЦК КПРС.

Вирішено розгорнути організаційну і масово-політичну роботу по широкому обговоренню проекту нової Конституції в групах, на курсах, на кафедрах.

Вивчаючи і виконуючи рішення травневого Пленуму ЦК КПРС, підвищити рівень успішності і дисциплінованості студентів, активізувати учбово-методичну, виховну і науково-дослідну діяльність колективу факультету, організувати виконання і перевиконання соціалістичних зобов'язань, прийнятих на честь 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Партійні збори пройшли також на всіх інших факультетах і установах університету.

ЧЕРВЕНЬ СТАВ МІСЯЦЕМ ЗАХИСТУ ДВОХ ДОКТОРСЬКИХ ДИСЕРТАЦІЙ ВЧЕНИМИ НАШОГО УНІВЕРСИТЕТУ: ІСТОРИКОМ З. В. ПЕРШИНОЮ І ФІЛОЛОГОМ Т. О. ТУЛІНОЮ. ПРО ЇХНІЙ ШЛЯХ У НАУЦІ — НАШІ РОЗПОВІДІ.

РЕЗУЛЬТАТ СЕРЬОЗНИХ ТВОРЧИХ ШУКАНЬ

Тетяна Олександрівна Туліна, дочка учителів, з дитинства мріяла стати вчителькою. В 1949 році вона з відзнакою закінчила філологічний факультет Одеського університету і до 1954 року працювала викладачем російської мови і літератури в середній школі № 71 м. Одеси.

В 1954 році Т. О. Туліна вступила в аспірантуру при кафедрі російської мови нашого університету і, закінчивши її, блискуче захистила кандидатську дисертацію на тему: «Субстантивне сочетание с зависимым родительным в русском литературном языке XVIII века».

Працюючи в університеті, вона читає лекції з найважливіших теоретичних дисциплін філологічного циклу, систематично використовуючи останні праці вітчизняних і зарубіжних учених-лінгвістів. Нею розроблені спецкурси «Методы современного языкознания», «Социологическое изучение языка советской эпохи» і «Изучение словосочетаний в функционально-семантическом аспекте». Протягом всієї своєї викладацької діяльності Т. О. Туліна постійно веде науково-дослідну роботу, займаючись питаннями синтаксису і семантики.

Як всі по-справжньому творчі люди, Тетяна Олександрівна постійно обмірковує і перевіряє на численних інформантах свої найважливіші ідеї. Її монографія «Функциональная типология словосочетаний», видана в Києві в 1976 році, є серйозним досягненням і серйозним вкладом в лінгвістичну науку. Питання синтаксичної теорії, які до цього часу тільки зрідка несміливо ставились, Т. О. Туліна вирішує, і вирішує по-новому у своїй монографії. Вже є позитивний відгук в журналі «Мовознавство» (1977, № 3).

Результат її багаторічних шукань — захист докторської дисертації 2 червня 1977 року на тему «Словосочетание в функционально-

семантическом аспекте» в Інституті російської мови АН СРСР.

Така повна самовіддача обраному творчому шляху не заважає Т. О. Туліній бути веселою, життєрадісною людиною і чудовим товаришем. Вона заслужено користується повагою і любов'ю всього колективу нашого університету.

Після повернення з відрадження в Угорщину, де вона керувала групою студентів у таборі дружби, відповідальний організатор доцент Н. М. Шляхова сказала: «На мою думку, найбільш життєрадісною, юною і енергійною з усіх учасників була Тетяна Олександрівна».

Т. О. Туліна виступає з доповідями на багатьох всесоюзних наукових конференціях, її добре знають радянські і зарубіжні лінгвісти, які працюють в галузі російського синтаксису. Вона опублікувала майже 50 робіт. Її дисертація відзначена як неабиякий вклад в русистику.

Ми гаряче поздоровляємо Тетяну Олександрівну з великим творчим успіхом і бажаємо їй дальших наукових досягнень!

Н. КОССЕК,
доцент кафедри російської мови.

Її любов—історія

Заїра Валентинівна Першина — вихованка нашого університету. Восени 1944 р. у визволеній Одесі визначився її життєвий шлях. Вона обрала його, вступивши на історичний факультет. Важкі роки останніх літ війни і післявоєнного періоду, навчання, участь в наукових гуртках, якими керували професори К. П. Добролюбський, Розенталь, доцент Н. П. Коровяков, дозволили їй отримати початкові уроки наукового пошуку, перші радощі успіхів.

Напружене навчання. Старші курси. Спеціалізація. Остаточне визначення шляху. Вітчизняна війна, романтика і героїзм людей в боротьбі проти зла і пригноблення, О. І. Герцен, наступник декабристів, патріарх російської революційно-демократичної думки — об'єкт уважного наукового дослідження молоді випускниці. Велика праця над дослідженням завершується успішним захистом дипломної роботи. Державною екзаменаційною комісією робота визнана як найкраща і рекомендована для публікації.

Вчена рада факультету рекомендує її в аспірантуру по кафедрі історії СРСР. Новий етап в житті. Навчання, значна громадська робота. Велика працездатність і висока вимогливість до себе виявились в роботі над улюбленою науковою проблемою. Вінцем трирічної наполегливої праці було представлення, а потім і успішний захист кандидатської дисертації. Значний успіх молодого вченого-дослідника відзначила видатний радянський академік Г. М. Панкратова.

Почалась нова велика сторінка в житті молодого спеціаліста: викладання і виховання студентів, громадська робота і наукове дослідження. Студентська аудиторія і перші лекції. Пошук і розробка курсу лекцій. Визнання успіхів і присвоєння першого вченого звання доцента.

Відзначивши досягнення Заїри Валентинівни, професорсько-викладацький склад історичного факультету в 1966 році обирає її своїм деканом. Це була для неї нова робота, яку слід було поєднувати з учбовою, науково-дослідною діяльністю, виховною і громадсько-політичною роботою. Нові турботи лягли нелегким вантажем на плечі

молодого вченого. Розширились її наукові інтереси. Улюблена її галузь — історія нашої Батьківщини ХІХ — на початку ХХ сторіччя — велика епоха глибоких соціально-економічних і суспільно-політичних зрушень, криза феодально-кріпосницьких відносин і перше покоління російських революціонерів — декабристів; формування і утвердження капіталізму, діяльність і боротьба з самодержавством нового покоління революціонерів на чолі з російськими революційними демократами, вихід на арену суспільно-політичного життя Росії багатонаціонального пролетаріату і його перші кроки в боротьбі проти соціальної несправедливості, Росія — батьківщина ленінізму — об'єкт творчого наукового дослідження Заїри Валентинівни. Факультет і архіви, лекції студентам і трудящим міста і районів області поєднувались з великою, інтенсивною науковою роботою. Статті, нариси, монографія, розробка спецкурсів — безпосереднє втілення теоретичної розробки ученого. Для всіх її наукових досліджень характерна гранична чіткість наукового аналізу конкретно-історичного матеріалу в поєднанні з глибокими, ретельно аргументованими узагальненнями і висновками, завжди наукова сумлінність і глибока партійність.

Підсумком великої праці є присудження вченою радою Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка Заїрі Валентинівні ступеня доктора історичних наук.

П. ЧУХРІЙ,
доцент,
А. ЯРОВИЙ,
старший викладач історичного факультету.

Репортерська СЛУЖБА

ПРОЕКТ КОНСТИТУЦІЇ — В МАСІ

Активну участь у проведенні масово-політичної роботи, пов'язаної із всенародним обговоренням проекту нової Конституції СРСР, беруть кафедри суспільних наук.

З лекціями по пропаганді та роз'ясненню змісту і значення проекту Конституції розвинутого соціалізму, рішень трагедного (1977 р.) Пленуму ЦК КПРС, положень і висновків, що містяться у доповіді товариша Л. І. Брежнєва на Пленумі, матеріалів Сесії Верховної Ради СРСР систематично виступають вчені кафедри наукового комунізму. Це доценти В. І. Світличний, М. Д. Орехов, старший викладач М. М. Чистякова та інші.

Трудовникам села підшефних районів області ряд лекцій читали асистенти В. М. Ковальчук, В. П. Поздняков, аспірант В. Плавич.

Відгуки про ці лекції свідчать про те, що наші викладачі з великою відповідальністю поставились до цієї важливої справи.

К. ВЛАДЕНКО.

Відбулося чергове засідання вченої ради університету. З доповіддю про підсумки роботи університету по виконанню наказу Мінвузу УРСР по дальшому удосконаленню учбового процесу виступив проректор по учбовій роботі професор Д. І. Поліщук.

Завідувач кафедри органічної хімії академік АН УРСР О. В. Богатський доповів про стан і перспективи розвитку наукових досліджень в академічному-університетському науковому комплексі з органічної і біоорганічної хімії.

Вчена рада заслухала повідомлення «Про заходи по підвищенню ефективності використання обчислювальної техніки» та «Про видавничу діяльність університету», з якими виступили проректор по науковій роботі професор Г. І. Шебєс і проректор по учбовій роботі професор І. О. Середа.

На засіданні вченої ради були розглянуті також конкурсні справи, прийнято рішення про рекомендацію в аспірантуру випускників 1977 року з затверджено іменні стипендії.

Від Одеського університету з доповідями виступили професори І. І. Кобиляцький, Д. Г. Елькін, доценти Т. М. Федотова, Г. П. Гребінна, Г. Л. Фролова, В. І. Світличний, кандидати педагогічних наук Є. Н. Василевська, Л. М. Беляєва, аспірантка кафедри педагогіки Г. М. Ісаєва.

Конференція пройшла з великим успіхом і прийняла наукові рекомендації.

Т. ФЕДОТОВА,
доцент.

На знімку: виступає віце-президент АПН академік А. В. ПЕТРОВСЬКИЙ.

Фото А. Бачинського.

Проблеми педагогіки

ВИЩОЇ ШКОЛИ ОБГОВОРИЛИ ВЧЕНІ НА КОНФЕРЕНЦІЇ, ЩО ПРОЙШЛА В НАШОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

міст, Військово-політичної академії ім. В. І. Леніна.

Формування особи студента, майбутнього спеціаліста високої кваліфікації, формування його ідейної переконаності, активної життєвої позиції, професійних якостей, підготовка його до роботи в школі є найважливішими завданнями університетів і педагогічних інститутів.

У звітній доповіді ЦК XXV з'їздові КПРС Л. І. Брежнєв відзначив, що комуністичне виховання передбачає постійне вдосконалення системи народної освіти і професійної освіти. Це визначило науковий пошук і тематику доповідей на конференції.

Конференцію відкрив ректор університету професор В. В. Сердюк.

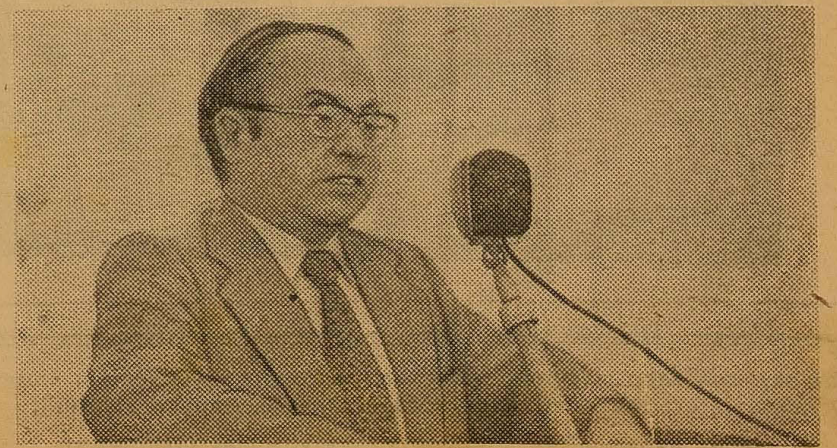
З програмною доповіддю «Соціально-психологічні проблеми колективу і формування особи» виступив віце-президент Академії педагогічних наук

СРСР академік А. В. Петровський. Важлива методологічна проблема педагогіки і психології була розкрита ним у світлі сучасних досягнень психології і соціології.

Завідувач відділом морального і естетичного виховання МДУ професор Л. З. Рувінський схарактеризував рушійні сили і необхідні передумови процесу формування особи студента в світлі теорії моделювання. Основні аспекти комплексного підходу в комуністичному вихованні студентів були розкриті в доповіді професора МДПІ Ю. П. Сєкольников.

Учасники конференції надали великої уваги ідейно-політичному, патріотичному, інтернаціональному, атеїстичному вихованню студентів в умовах соціально-технічного прогресу, ролі громадсько-політичної практики студентів у формуванні їх громадської активності, наукової, самостійної роботи і самовихованню студентів,

впливові особи викладача в ідейно-етичному вихованні студентів. Ряд доповідей було присвячено підготовці студентів до виховної роботи в сільській школі, ролі колективу в формуванні особи, а також актуальним проблемам виховання і формування особи студентів-іноземців, що навчаються у вузах Радянського Союзу.

З 20 по 23 червня в університеті проходила Всесоюзна наукова конференція з проблеми «Психолого-педагогічні основи формування особи студента», організована відділом морального і естетичного виховання Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова і Дослідницькою лабораторією виховання ідейно-політичної переконаності і соціальної активності студентів кафедри педагогіки Одеського держуніверситету. Від Академії педагогічних наук СРСР в організації конференції брав участь її віце-президент академік А. В. Петровський.

Кафедра педагогіки підтримує наукові контакти, беручи участь в спільній розробці актуальних проблем педагогіки вищої школи, з кафедрою педагогіки МДУ та лабораторією соціологічних досліджень загальних проблем виховання НДІ ЗПВ Академії педагогічних наук СРСР. Підсумком цього співробітництва є названа конференція.

В роботі конференції взяли участь вчені університетів, науково-дослідних і педагогічних інститутів Москви, Києва, Вільнюса, Нальчика, Белгорода, Кривого Рога, Одеси і інших

1977-1957-20

ДВАДЦЯТЬ п'ять років тому, літніми днями 1952 року, юнаки і дівчата нашої країни вирішували одне з найважливіших питань свого життя — куди піти вчитися. Трохи більше як 50 з них вирішили зв'язати свою долю з фізикою і Одеським державним університетом. Так ми стали студентами фізико-математичного факультету ОДУ. П'ять років теоретики, молекулярники, оптики та електрофізики осягали ази науки, п'ять років викладачі мужньо боролися з нашою недостатньою свідомістю, іноді (на жаль!) з відвертими ліноцями, аж доки, нарешті, у 1957 році Державна екзаменаційна комісія на чолі з членом-кореспондентом АН УРСР В. П. Цесевичем не зафіксувала документально факт появи новонароджених фізиків. Перед нами лежали різні шляхи, і ми роз'їхалися по різних містах і селах, інститутах, школах, заводах...

За двадцять років в житті кожного сталося чимало важливих і цікавих подій. Мабуть, тому (а, можливо, далася взаки з року в рік зростаюча сентиментальність) ідея зустрічі «фізик-52-57-77» дістала одностайне схвалення. Оргкомітет на чолі з нашим незмінним старостою В. Г. Зубрицьким зібрав адреси випускників 1957 року, склав і розіслав анкету, розробив програму зустрічі.

Гадаємо, що серйозні причини не дали можливості восьми нашим товаришам своєчасно відгукнутися на пропозицію про зустріч. На жаль, ми не знаємо подробиць про їх життя і трудову діяльність. Але решта анкет містить багато цікавих відомостей, які ми спробуємо коротко викласти тут. Хай це буде своєрідним повторним знайомством наших однокласників один з одним. Можливо, що й нинішні студенти та абітурієнти ОДУ знайдуть в цій інформації щось цікаве для себе. Отож,

ТРОХИ СТАТИСТИКИ З КОМЕНТАРЯМИ

По кількості фізиків—57, що

приходяться на 1 місто (село), перше місце посідає Одеса (шістнадцятеро), на другому місці — Новосибірськ і Красноярськ (восьмеро), за ними йдуть Москва і Пдмосков'я (п'ятеро). Дякуючи фізикам—75, дещо збільшилося населення також Херсона, Николаєва, Тули, Хмельницького, Севастополя, Тореза (Донецька область).

Фахівці наукометрії сперечаються про критерії оцінки наукової діяльності. Розуміючи всю умовність «дисертаційного» критерію, зауважимо, що фізики — 57 дали світові (покищо!) трьох докторів і тринадцять кандидатів наук. Не дивлячись на те, що кількістю власників ступенів в Одесі і в Сибіру однакова за абсолютною величиною (7 і 7), якісна перевага, безумовно, на боці сибіряків: саме там народилися доктори фізико-математичних наук В. О. Ігнатченко, А. І. Бурштейн, Г. М. Заславський.

В теоретичному відділі інституту фізики Сибірського відділення АН СРСР (Красноярськ) під керівництвом В. О. Ігнатченка розробляються загальні проблеми магнетизму, вирішується ряд актуальних завдань, пов'язаних з магнетизмом аморфних середовищ. В лабораторії того ж інституту, якою керує Г. М. Заславський, ведуться роботи в галузі термодинаміки атомних систем, що взаємодіють з випромінюванням. В інституті фізики працюють також кандидати фізико-математичних наук Ю. А. Куденко та Ю. В. Захаров, а в Сибірському технологічному інституті — кандидат технічних наук В. І. Писковець.

Одну з лабораторій Інституту хімічної кінетики і горіння Сибірського відділення АН СРСР (Новосибірськ) очолює А. І. Бурштейн, якому вдалося створити теорію раптової модуляції і вдосконалити ударну теорію форми спектрів. Ряд монографій, численні статті, читання лекцій в Новосибірському університеті і багатьох інших вузах, враховуючи Софійський університет, — далеко не пов-

ЧЕРЕЗ 20 РОКІВ ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ ВИПУСКНИКИ ФІЗФАКУ

ний перелік діяльності А. І. Бурштейна.

В Новосибірському академістечку (Інститут теплофізики Сибірського відділення АН СРСР) працює кандидат технічних наук О. Л. Бурка. До речі, і старший науковий співробітник одного з науково-дослідних інститутів у Пдмосков'ї кандидат технічних наук В. П. Фінов також виріс в Сибіру.

В чому секрет успіху наших «сибіряків»? Про це каже безпосередній учасник освєсення Сибіру одеситами професор А. І. Бурштейн: «Приваблива нова справа, розмах будівництва, можливість влитися в колективи, які зберегли дух і традиції кращих столичних академічних інститутів. Розвивалися нові галузі науки, зокрема хімічна кінетика, де ми відчували себе понерами. Можливо, суттєвим стало й те, що в Сибіру перетнулися дві лінії, що свідчать про спадкємність і взаємне збагачення в науці — основи наукового процесу в ОДУ заклали такі видатні вчені як Умов, Мечников, Зелінський, пізніше Кирилов, Тамм, Фрумкін. Друга лінія тягнеться до Новосибірська від Рентгена через академіків А. Ф. Іоффе, М. М. Семенова, В. В. Восовського».

За родом занять сиди розподілились цілком закономірно: основний загін (17 чоловік) зайнятий педагогічною діяльністю (у вузах — 13), в технікумах — 2, в школах — 2; на другому місці по чисельності — група співробітників науково-дослідних закладів (12); інженерною діяльністю зайнято 9 чоловік. В одеських інститутах працюють кандидат технічних наук Д. Ю. Главацький, кандидат фізико-

математичних наук Н. В. Мартиновська, асистенти І. І. Кононова, С. Н. Шаповалова (ОШ), кандидат біологічних наук Є. І. Жук (ОШ), кандидат фізико-математичних наук В. В. Краснова (ОШ), кандидат технічних наук В. І. Селеванюк (ОШХІ) і В. О. Цимарний (ОШМФ), кандидат хімічних наук Л. О. Чадеєва (ІОНХ АН УРСР), Л. Г. Куценко (Інженерно-будівельний інститут). В Москві працюють кандидати фізматнаук Л. І. Калугіна та С. Ф. Ірошук. Директором школи в Гайсині на Вінниччині стала А. А. Матзенко, а Н. В. Зубрицька — завуч однієї з одеських шкіл.

НЕ ЛИШЕ ФІЗИКА...

Серед запитань анкети, розісланій фізикам—57, є таке: як близько (далеко) твоя діяльність від тієї, до якої тебе готували в університеті? Життя продиктувало різні відповіді на це запитання. Судить самі—серед наукових ірацівників представники фізико-математичних, хімічних, технічних і біологічних наук. Мабуть, дався взнаки ґрунтований фундамент, створений нашими наставниками, надзвичайно цінне, прищеплене університетом, уміння працювати з книжкою, і, нарешті, активне, творче ставлення до справи.

У 1952-57 роках увявлення про ЕОМ, м'яко кажучи, було поверховим, про будь-яку підготовку студентів з відповідних дисциплін не було й мови. Тим не менше, нині В. Цветков — завідувачий лабораторією ЦСУ СРСР, а К. Кулякова — змішаний інженер ОЦ Західно-сибірської залізниці. В одному з пдмосковних НДІ А. Вольховська представляє надзвичайно важливу сферну — науково-технічну інформацію. Ну, а Н. Зенова, окрім повсякденних турбот викладача фізики машинобудівного технікуму, опанувала важку «посаду» чемпіона Херсонської області з шахів.

Цілом особливих слів заслужила Валентина Демиденко. Ми не можемо не привітати з уря-

довсю нагородою — медаллю «Материнська слава» старшого викладача Торезького загально-технічного факультету Донецького політехнічного інституту В. Демиденко. Бажаємо їй і її синам Гені, Валері, Олегу, Юркові та Ігорю великого щастя.

КОРДОНІВ НЕМАЄ

Кілька слів про міжнародні зв'язки наших товаришів. Відповідальне завдання Батьківщини, надання допомоги країнам, що розвиваються, у створенні власних висококваліфікованих кадрів, на протязі ряду років виконував Д. Ю. Главацький, працюючи в Алжирі. Учасниками представницьких міжнародних конференцій були В. О. Ігнатченко, Ю. А. Куденко, В. Н. Цветков. Як і двадцять з лишком років тому, ми підтримуємо тісні зв'язки з нашими чехословацькими друзями. В різноманітних сферах фізики на відповідальних постах в інститутах АН ЧССР працюють Ярослав Седлак, Юліус Чайка, Мирослав Колач, Павел Франц, Франтішек Карел, Ян Кучирек.

ЧЕРЕЗ П'ЯТЬ ДНІВ...

Переважає більшість фізиків—57 на питання «Куди б ти пішов вчитися через 5 днів, 6 липня, дасть можливість обмінятися спогадами, розповісти один одному про яскраві моменти життя, про успіхи в праці, про цікаві подорожі, про свої захоплення. Певнені, що зустріч ця стане корисною і приємною для всіх «двадцятирічних» фізиків.

Сподіваємося, що зустріч, яка відбудеться через 5 днів, 6 липня, дасть можливість обмінятися спогадами, розповісти один одному про яскраві моменти життя, про успіхи в праці, про цікаві подорожі, про свої захоплення. Певнені, що зустріч ця стане корисною і приємною для всіх «двадцятирічних» фізиків.

За дорученням оргкомітету
В. ЦИМАРНИЙ,
завідуючий
проблемною лабораторією
прикладної
термодинаміки ОШМФУ.

Сесія

Хроніка одного дня

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ.

Серед всіх студентів найкраща успішність в цю сесію у першокурсників. Особливо відзначилась тут п'ята група. На екзамені з історії держави і права СРСР, який здавали старшому викладачеві В. В. Ніконову, 15 студентів мають «п'ятірки» і 11 — «четвірки». Всього в групі 26 чоловік. Всі п'ять екзаменів склали на «відмінно» студенти цієї групи: Віктор Шиш-

кін, Віктор Середа і Сергій Мазур.

В числі відмінників на першому курсі Олена Сурилова, Віктор Сватаненко, Олександр Мучник, Ірина Калініна, Людмила Ковтанюк, Володимир Мацибарчук, Олександр Неалов, Володимир Шекун, Юрій Кармазін, Микола Кучерук, Василь Дмитров.

Непогані результати у четвертокурсників. Відмінні оцінки мають Наташа Зелінська, Алла Соловійова, Володя Фе-

дорова, Раїса Середа, Оля Дубіна.

БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

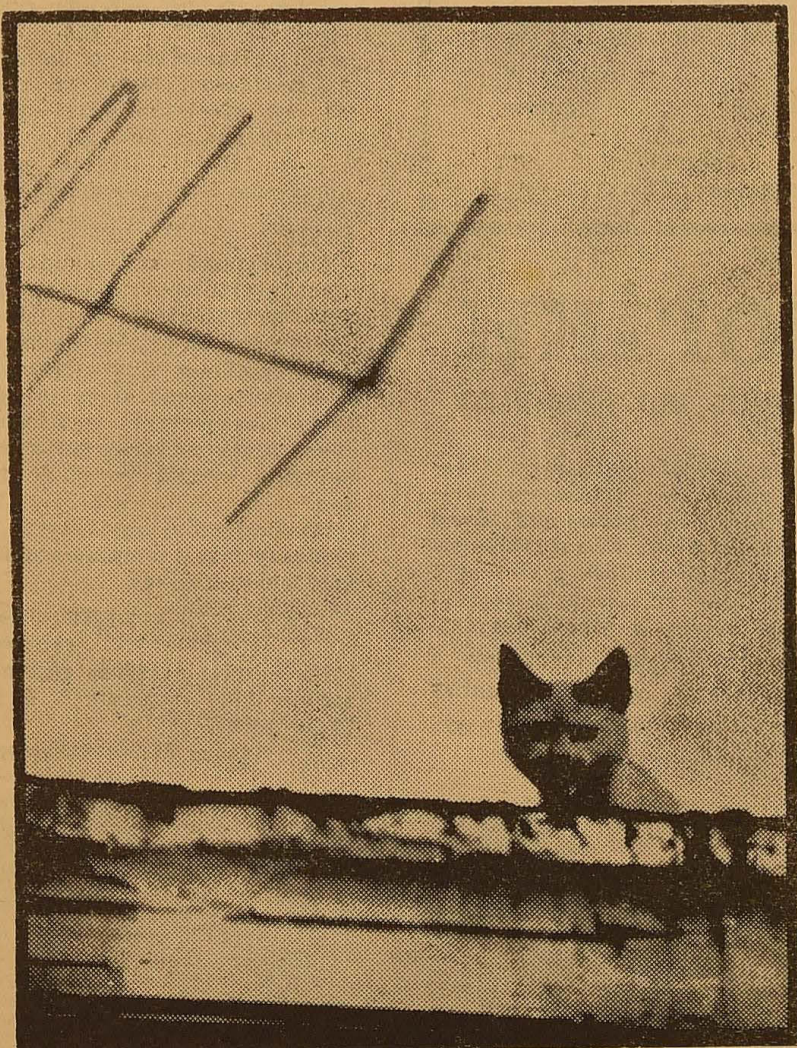
Добрі знання продемонстрували другоккурсники. Серед 97 чоловік — 24 відмінники, 70 мають добрі і відмінні оцінки, двоє — задовільні і одна студентка не встигає. Особливо слід відзначити III групу. Тут з 16 студентів вісім склали сесію на «відмінно». Це Борис

Олександров, Наташа Безсонова, Люда Банова, Лариса Гордієнок, Саша Макаревич, Марина Віннікова, Таня Кривошей (комсорг курсу) і Н. Гесь.

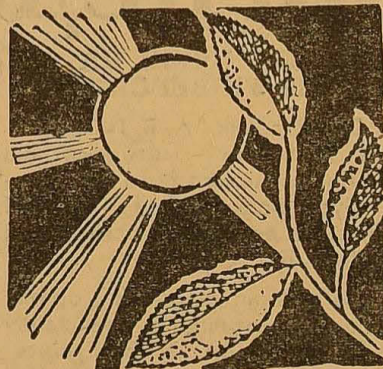
Ці студенти успішно поєднують відмінне навчання з активною участю в громадському житті, займаються спортом або в гуртках художньої самодіяльності.

Наш кор.

ПРИРОДА НАВКОЛО НАС

Цей знімок (справа) зроблений на університетському стадіоні під час виставки собак.

Знімок зліва зроблений з вікна п'ятого поверху гуртожитку.

Фото Д. Шиліна.

